

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei
CC de Staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei

**Directoraat-generaal
Realisatie Groene Groei**
Directie Realisatie
Energietransitie

Auteur

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

TER BESLISSING

Datum aangemaakt

6 mei 2026

Kenmerk

KGG_DGRGG_RE / 105538386

nota

TER BESLISSING

Kopie aan

[Redacted]

Bijlage(n)

2

Parafenroute

[Redacted] [Redacted] [Redacted]
[Redacted] [Redacted] [Redacted]
[Redacted] [Redacted] [Redacted]
[Redacted] [Redacted] [Redacted]

Aanleiding

Het ontwikkelkader windenergie op zee (hierna: ontwikkelkader) is een wettelijk verplicht instrument dat kaders stelt aan het elektriciteitsnet op zee. Het ontwikkelkader wordt aangepast wanneer daar aanleiding voor is. Het ontwikkelkader moet nu gewijzigd worden in verband met de geplande wind op zee tenders later dit jaar. De opleverdata van deze windparken in het ontwikkelkader moeten geactualiseerd worden voor publicatie van de definitieve tenderregelingen.

Geadviseerd besluit

U kunt akkoord gaan met het ontwikkelkader en de bijbehorende Kamerbrief, waarna deze gezamenlijk aan de Tweede Kamer verzonden worden.

Kernpunten

- Het ontwikkelkader wordt opgesteld en vastgesteld door de minister van KGG. Het ontwikkelkader geeft TenneT de daarin opgenomen netaansluitingen op zee conform planning te realiseren. Met deze nota wordt een aangepast ontwikkelkader en bijbehorende kamerbrief aan u voorgelegd en na uw akkoord aan de Tweede Kamer verzonden.
- U heeft op 3 april de Tweede Kamer geïnformeerd dat het kabinet in 2026 voornemens is de twee 1 GW kavels IJmuiden Ver Gamma-A en Gamma-B met subsidie te vergunnen. Met deze wijziging van het ontwikkelkader worden de opleverdata van het net op zee voor deze windparken geactualiseerd. Dit is nodig voordat de definitieve tenderregelingen gepubliceerd kunnen worden.
- Daarnaast worden verschillende andere wijzigingen gemaakt in het ontwikkelkader:

- In het Programma Aansluiting Wind Op Zee (PAWOZ) – Eemshaven is onderzoek gedaan naar de aanlanding van o.a. het windenergiegebied Ten Noorden van de Waddeneilanden (TNW). Uit dit onderzoek is gebleken dat een directe elektrische verbinding tussen TNW en Eemshaven niet mogelijk is omdat er geen ruimte is voor een andere aanlanding naast Doordewind. Deze verbinding wordt daarom geschrapt uit het ontwikkelkader voor de 21GW (huidige routekaart). TNW blijft in beeld als mogelijk toekomstig waterstof-demonstratieproject.
- TenneT krijgt opdracht om rekening te houden met een mogelijke levensduurverlenging voor de netten op zee behorende bij de windenergiegebieden Borssele, Hollandse Kust (zuid) en Hollandse Kust (noord) tot 37 jaar. Voor de andere windenergiegebieden werd al rekening gehouden met een langere levensduur. Met een langere levensduur kunnen tegen relatief weinig kosten (t.b.v. onderhoud) windparken langer draaien.
- De opdracht om voor Doordewind 2 een net op zee te ontwikkelen was eerder onder voorbehoud van de Partiële Herziening van het Programma Noordzee 2022-2027 opgenomen in het ontwikkelkader. In verband met het aannemen van de Partiële Herziening in de Ministerraad van 20 maart 2026 is dit voorbehoud weggehaald.
- Per 1 januari 2026 is de Energiewet in werking getreden. Daarnaast zijn vorig jaar het Actieplan windenergie op zee en het Windenergie Infrastructuurplan Noordzee (WIN) gepubliceerd door uw voorganger. Deze en andere ontwikkelingen zijn aanleiding om het ontwikkelkader op verschillende plekken te actualiseren.

Toelichting

- Alleen de opleverdata voor de windparken die dit jaar getenderd worden zijn aangepast in dit ontwikkelkader. Er wordt nog gewerkt aan de actualisatie van de routekaart. Daarom zijn de oplever- en tenderdata voor de andere netten en windparken op zee in het bijgevoegde ontwikkelkader voor nu ongewijzigd gelaten totdat de routekaart is geactualiseerd en er meer duidelijkheid is over de nieuwe tenderplanning. Dit is naar verwachting eind dit jaar. De aanpassing van het ontwikkelkader kan hier niet op wachten, omdat de data voor de tenders van dit jaar nu aangepast moeten worden.
- In deze aanpassing van het ontwikkelkader zitten nog geen aanvullende windkavels bovenop de 23 GW uit de huidige routekaart. Het toevoegen van nieuwe windkavels in verband met de ambities van het kabinet is eveneens gepland voor eind dit jaar. U zult hier op een nader te bepalen moment over geïnformeerd worden.

Informatie niet geschikt voor openbaarmaking

